

Mark Greaney

Tom Clancy
Opperbevel

A.W. Bruna Uitgevers

Proloog

De Noren verkochten hun geheime onderzeebootbasis aan de Russen, en dat deden ze via eBay.

Echt waar!

In werkelijkheid werd de transactie gesloten op Finn.no, het regionale equivalent van de internethandelssite, en de koper was niet het Kremlin maar een particulier die de basis meteen verhuurde aan een Russisch staatsbedrijf. Maar goed, de basis was de enige permanente niet-Russische legerbasis aan de strategisch belangrijke Barentszee, en het feit dat de NAVO de verkoop toeliet zei alles over de bereidheid van deze organisatie om oorlog te gaan voeren.

Het zei ook iets over wat de Russen van plan waren. Toen de koper op Kopen klikte, gaf Noorwegen de Koninklijke Noorse Marinebasis Olavsvern op voor vijf miljoen Amerikaanse dollar, een derde van de Noorse vraagprijs en een armzalige één procent van wat de NAVO had uitgegeven om de basis te bouwen.

Deze aankoop bracht Rusland twee belangrijke overwinningen: het land kon deze strategisch geplaatste basis naar eigen goeddunken gebruiken, en de basis was niet langer eigendom van het Westen.

Olavsvern is een indrukwekkende legerbasis die is uitgehakt in de flank van een berg – iets uit een James Bondfilm. De basis bevindt zich in de buurt van de stad Tromsø ten noorden van de noordpoolcirkel en heeft rechtstreeks toegang tot de zee en ondergrondse tunnels, enorme compartimenten voor onderzeeboten met bomvrije deuren, een droogdok dat grote oorlogsschepen aankan, een diepwaterkade van drieduizend vierkante meter, infanteriebarakken met noodstroom en een oppervlak van meer dan anderhalve hectare dat vrijwel ongevoelig is voor een directe kernaanval doordat hij zo diep in de rotsen is gehouwen.

Op het moment van de verkoop keken degenen die ervoor waren – ook de premier van Noorwegen – vermoeid naar iedereen die zei dat zo'n deal onverstandig was. De koper beloofde dat de Russen de basis zouden gebruiken voor het onderhoud van hun booreilanden. De Russen boorden immers in de hele Barentszee, dus daar was niks mis mee.

Maar de inkt was nog niet droog of men schoof de olie-industrieleugen terzijde en gebruikte de enorme onderzeehaven in de bergelling als thuisbasis van Russische researchschepen voor een staatsbedrijf onder leiding van insiders van het Kremlin.

En iedereen die iets af wist van de Russische marine en de infrastructuur van de inlichtingendiensten in het poolgebied wist dat researchschepen vaak met beide partijen samenwerkten, verkenningstochten uitvoerden en zelfs minigevechtsonderzeeboten naar internationale wateren stuurden.

De Noorse premier die de deal met de Russen had goedgekeurd trad snel daarna af, maar werd de nieuwe secretaris-generaal van de NAVO. Korte tijd later bracht Rusland zijn Noordelijke Vloot op volle oorlogsterkte en vervielfvoudigde de activiteiten vanuit de Barentszee vergeleken met de laatste dagen toen ze nog vanuit Olavsvern goed in de gaten werden gehouden.

De Russische president Valeri Volodin stond in de arctische kou en had een verheugde blik op zijn gezicht omdat hij aan Olavsvern dacht, ook al bevond hij zich daar zo'n vierhonderd kilometer vandaan.

Het was een prachtige ochtend hier aan de Yagelnaya Baai, Sayda Baai, de thuisbasis van de 31ste Onderzeeboot Divisie. Volodin dacht aan de enorme basis in Noorwegen, omdat hij zeker wist dat wanneer Olavsvern nog steeds in handen van de NAVO was geweest de operatie van vandaag geen enkele kans van slagen had gehad.

De Russische president stond op de boeg van de Pyotr Velikiy, een Kirov-klasse slagkruiser en het vlaggenschip van de Noordelijke Vloot. Zijn stevig dichtgeknoopte Burberry en wollen muts hielden zijn lichaamswarmte daar waar die hoorde, in zijn lichaam. De commandant van de 31ste Onderzeeboot Divisie stond vlak achter hem op het dek en wees naar de mist voor hen. Eerst zag Volodin niets, maar toen hij beter keek verscheen er op het koude water een enorme schaduw die zich een weg baande door de dichte ochtendmist: er kwam iets op hen af, iets wat groot, traag en geluidloos was.

Volodin herinnerde zich een moment uit de tijd voor de aankoop van Olavsvern. Leden van de Noorse media hadden de ministers die de deal hadden goedgekeurd gewezen op het gevaar dat hun buurland Rusland vormde. Een van de moediger ministers had schouderophalend gezegd: 'Wij zijn niet alleen een NAVO-lidstaat, maar ook een klein en vreedzaam land. Amerika is echter groot en strijdlustig. Jack Ryan zal de veiligheid van Noorwegen waarborgen mocht die ooit in het geding komen. Dus

waarom zouden wij ons geld niet voor belangrijke doelen gebruiken en Amerika voor ons laten vechten? Daar houden ze immers zo van?’

Volodin glimlachte en keek naar de nevel die boven het grijze water hing. Jack Ryan zou geen tijd hebben voor Noorwegen. Het was waar, de Amerikaanse president hield van oorlog voeren en zou het feit dat Noorwegen gevaar liep een geweldig excuus vinden, maar Valeri Volodin wist iets wat maar weinigen wisten en Jack Ryan zeker niet wist: nog even en dan zou Amerika zijn handen vol hebben. Niet hier in het poolgebied, maar verder wel bijna overal.

De geluidloze schaduw kreeg vorm en was al gauw zichtbaar voor iedereen op het dek van de Pyotr Velikiy. Het was de trots van de nieuwe Russische marine: een gigantische nieuwe Borei-klasse ballistische kernonderzeeboot.

Volodin wist dat wanneer de NAVO hier in het noordpoolgebied nog wel steeds een operationele basis had gehad, het schip voor hem zou zijn ontdekt en worden gevolgd door westerse schepen, zowel op als onder water, lang voordat het in de veiligheid van diepere wateren had kunnen verdwijnen. En dat zou jammer zijn geweest, vond de Russische president, dus was het geweldig dat de Noren hun strategische basis voor een grijpstuiver hadden verkocht.

Volodin glom van plezier. Vijf miljoen Amerikaanse dollar was geen geld voor de Russische suprematie in het arctisch gebied.

Het schip voor hem had natuurlijk een naam, Knyaz Oleg. Volodin noemde het schip echter, net zoals de vier andere die al deel uitmaakten van zijn vloot, bij zijn oorspronkelijke codenummer. Project 955A had een aangename klank en leek een passende benaming voor het machtigste en geheimste wapen van Rusland.

De Borei was de vierde generatie strategische raketonderzeeboot die door de Amerikanen een SSBN wordt genoemd (*Ship, Submersible, Ballistic, Nuclear* – Schip, Met duikvermogen, Ballistisch, Nucleair). Hij was 170 meter lang en 13 meter breed, enorm dus, hoewel niet de grootste onderzeeboot die Volodin ooit had gezien. Dat was de Typhoon-klasse, een van de voorgangers van de Borei. De Borei was dus niet zo groot als de Typhoon, maar wel veel geavanceerder. Hij kon duiken tot een diepte van 460 meter en kon onder water een snelheid van 30 knopen halen, en de waterjetaandrijving gaf het iets wat bemanningsleden van duik- en onderzeeboten *silent speed* noemden, waarmee wordt bedoeld dat zo’n vaartuig met heel weinig geluid heel snel kan varen en verdomd moeilijk te detecteren is.

Er waren negentig bemanningsleden aan boord. De meesten daar-

van, onder wie kapitein Anatoli Kudinov, stonden op het dek en brachten hun president de militaire groet toen ze langs de Pyotr Velikiy voeren.

Project 955A was geen geheim voor de Amerikanen, maar toch waren ze niet op de hoogte van de volledige omvang en van de operationele capaciteiten van deze onderzeeboten. Verder wisten ze ook niet dat de Knyaz Oleg al operationeel wás. Volodin was er echter van overtuigd dat een Amerikaanse satelliet heel binnenkort, waarschijnlijk iets ten noorden van hier in de ijskoude wateren van de Baai van Kola, zou zien dat een Borei de Sayda Baai verliet, weg van de bescherming van zijn hangar en richting de Barentszee.

Dat gaf niet. De Amerikanen zouden er misschien een paar uur voor nodig hebben om er zeker van te zijn dat ze naar de Knyaz Oleg keken, maar dan zouden ze hun belangstelling kwijtraken omdat ze er geen idee van hadden dat de onderzeeboot al vloottaken had. De Amerikanen zouden een paar dagen blijven denken dat de nieuwste Borei weer een proefvaart maakte, maar dat zou niet lang duren, want Valeri Volodin was niet van plan hier een geheime missie van te maken.

Nee... Volodin stuurde deze onderzeeboot op een terreurmissie, en daarvoor moest iedereen in de wereld weten wát het was en, in algemene zin, wáár hij was.

Achter Volodin op het dek van de grote slagkruiser stond, omringd door zijn ondergeschikten, ook de admiraal die de leiding had over het 12de hoofddirectoraat van het ministerie van Defensie van de Russische Federatie. Hij was de eindverantwoordelijke commandant van alle atoomaangedreven marinesystemen, en was vandaag meegekomen om de Knyaz Oleg en de twaalf raketten die in de wapenruimen van de onderzeeboot waren geladen 'Bon voyage' te wensen.

Aan boord van de varende kolos die nu slechts honderd meter van president Volodin voorbijvoer, stonden twaalf Boelava's – ballistische raketten – elk met tien kernkoppen. Dus kon de Knyaz Oleg honderdtwintig kernbommen lanceren, wat betekende dat dit schip zo ongeveer het hele oppervlak van de Verenigde Staten van Amerika in één groot rokend gat kon veranderen.

Maar alléén als hij dicht genoeg bij de oostkust van de vs kon komen zonder de aandacht van de Amerikaanse antiraketsystemen te trekken.

Volodin sprak zacht in de ochtendkou, zijn woorden verdampen. 'Amerika. Washington D.C.'

De mannen die achter hem op de boeg stonden keken elkaar aan. Als dit een bevel was, was het onnodig; iedereen wist dat dit de bestemming

was van de Knyaz Oleg – tot zo'n zeventig kilometer van de hoofdstad van hun vijand.

Maar hoewel Volodin honderdtwintig kernkoppen tot vlak bij de territoriale wateren van de vs stuurde, was hij toch niet van plan het land te verwoesten. Wat hij wel van plan was, was iedere man, iedere vrouw en ieder kind daar de stuipen op het lijf te jagen en hun daardoor duidelijk te maken dat de Russische territoriale integriteit twaalfduizend kilometer verderop hen verdomme niets aanging.

Volodins plan dat gedurende de komende weken moest worden uitgevoerd was breed opgezet, maar de Knyaz Oleg was de openingszet op het schaakbord. Daarom was hij helemaal hier naar het arctisch gebied gevlogen om kapitein Kudinov te begroeten, en door zijn aanwezigheid te laten blijken hoe belangrijk de missie en de mannen voor hem waren.

Het schip dat Volodin Project 955A noemde, verdween in de verte en loste min of meer op in de mist vlak nadat hij de Sayda Baai had verlaten en in de richting van de Baai van Kola voer. Valeri Volodin bleef naar de mistflarden achter het schip kijken, net als zijn legerleiders.

De emoties die op zijn gezicht werden weerspiegeld – trots en opwindend – waren echt, maar diep vanbinnen welde een andere emotie op, die hij echter weigerde te tonen: ongerustheid. Ongerstheid die grensde aan doodsangst.

Vandaag vertegenwoordigde één facet, slechts één beweegbaar deeltje van een complex plan, van een veelzijdige operatie die de hele aardbol omvatte.

Valeri Volodin was weliswaar trots en hoopvol en uitdagend, maar hij wist ook dat dit een succes móést worden.

Dit moest een succes worden, anders was hij ten dode opgeschreven.

1

De Independence was wel een schip, maar hij hoefde niet van hier naar daar te varen. Hij lag op een vaste plek in de haven van Klaipeda aan de Baltische Zee, aan een lange steiger met hijs- en aanlegwerktuigen en stalen verbindingsbruggen, en verbonden met een enorme pijpleiding.

De supertanker was een jaar eerder met veel tamtam de haven binnengevaren, omdat iedereen wist dat het schip een radicale verandering voor de Litouwers betekende. En hoewel hij nu feitelijk een vast object was dat op het water deinde en geen echt schip meer was, had hij zijn missie uitgevoerd.

De tanker heette Independence – Onafhankelijkheid – maar dat was ook zijn doelstelling. Het was een drijvende opslagtank en regasificatie-installatie voor *liquified natural gas* (LNG, vloeibaar gemaakt aardgas), de eerste van zijn soort.

Litouwen was voor de aanvoer van gas en elektriciteit tientallen jaren afhankelijk geweest van Rusland. Afhankelijk van de politieke wind die door de regio waaide, kon Rusland naar believen de gasprijzen verhogen of verlagen. Dat hadden ze de afgelopen jaren al een paar keer gedaan, en toen de spanningen tussen de Baltische staten en Rusland toenamen, werd de Litouwse afhankelijkheid van de goodwill van zijn burens een duidelijk en actueel gevaar voor zijn nationale veiligheid.

Dat zou veranderen door de LNG-importfaciliteit. Dankzij de Independence en de pijpleiding vanuit de haven kon LNG vanuit Noorwegen per tanker worden aangeleverd, overgeladen naar de regasificatiefaciliteit en omgezet in het aardgas dat het land nodig had.

Dus wanneer de Russen hun gasleidingen weer dichtdraaiden of de prijzen weer tot exorbitante hoogte opschroefden, hoefden Litouwen en zijn geallieerde burens alleen maar gebruik te maken van de veiligheidsklep die de Independence bood.

Het regasificatieproces is een uiterst technisch en precies proces, maar verrassend eenvoudig te begrijpen. Om een grote hoeveelheid gas te kunnen transporteren moet het vloeibaar worden gemaakt, waarna het zeshonderd keer minder volume inneemt. Dat wordt bereikt door de

temperatuur van het gas te verlagen tot -160 graden Celsius. De vloeibare vorm wordt op deze temperatuur getransporteerd in speciaal ontworpen tankers, in dit geval van Noorwegen naar Litouwen. Daar wordt de LNG in de opslagtanks van de Independence gepompt, waar het regasificatiesysteem de vloeistof verhit met propaan en water, zodat het zijn gasvorm weer aanneemt. Vervolgens wordt het gas in leidingen gepompt die het door de haven van Klaipeda transporteren en daarna door een achttien kilometer lange pijpleiding naar de doseerfaciliteit. Van daaruit gaat het rechtstreeks naar de Litouwse woningen, waar het voor de noodzakelijke warmte zorgt in de lange Baltische winters.

Om te zeggen dat de Russen hier niet blij mee waren, is een enorm understatement. Moskou zat absoluut niet te wachten op energie-exportconcurrentie in Europa. Het land was gewend geraakt aan zijn monopolie en had daar gebruik van gemaakt om zijn buurlanden te bedreigen, zichzelf te verrijken en, misschien wel het belangrijkste, zijn ontelbare andere economische problemen te verhullen. De Russische president Valeri Volodin had, op zijn gebruikelijke overdreven manier, zelfs beweerd dat de nieuwe Litouwse aardgasfaciliteit niets minder was dan een oorlogsdaad.

Litouwen, net als veel andere voormalige Russische satellietstaten, was wel gewend aan de opruiende retoriek van Moskou, dus negeerde de regering in Vilnius Volodins dreigementen gewoon. Ze importeerden grote hoeveelheden aardgas via de Russische pijpleidingen en kleine hoeveelheden LNG uit Noorwegen via de Baltische Zee, en de Independence fungeerde als een voorbeeld voor andere Baltische staten om zelf voor een alternatieve energievoorziening te zorgen.

De rest van Europa hielp een handje mee door de Independence te bouwen en naar Litouwen te transporteren. Stabiliteit in deze regio was immers in ieders belang, en NAVO-landen die door de Russische energie-export onder druk konden worden gezet of zelfs gecontroleerd, waren een zwakke schakel in de keten.

Daarom zei men dat Litouwen weliswaar afhankelijk was van de Independence voor zijn energietoevoer, maar dat Europa als geheel afhankelijk was van de Independence voor zijn veiligheid.

Een Duitse elektricien van middelbare leeftijd die langs de steiger liep, ontdekte het lichaam dat in het water dreef en dat redde zijn leven.

De elektricien was die ochtend vroeg naar zijn werk gegaan om een paar slecht functionerende schakelaars in het lospompstation te controleren, maar merkte dat een hek op slot zat, zodat hij er niet met zijn bus doorheen kon. Hij besloot dat het minder tijd zou kosten om naar het

pompstation te lopen dan op iemand te wachten die een sleutel had. Dus liep hij snel langs de ruim vierhonderd meter lange steiger en baalde omdat zijn ochtend niet zo goed was begonnen. Hij had nog maar honderd meter afgelegd toen hij naar links keek en iets onder zich in het water zag dobberen, nog net binnen de lichtkring van de lampen op de steiger.

Eerst dacht hij dat het gewoon een groot stuk afval was, maar hij bleef staan om het zeker te weten. Hij liep naar de balustrade en keek naar beneden, haalde een grote hoofdlamp uit zijn rugzak, knipte hem aan en scheen op het water.

Een duiker in een duikpak, met een zilverkleurige tank op zijn rug, dreef in het water, op zijn buik en met gespreide armen en benen.

De Duitse elektricien sprak amper Litouws, maar begon toch te roepen. 'Labas!' Hallo! 'Labas?'

De duiker die twintig meter bij de steiger vandaan in het water lag reageerde niet. Toen de elektricien beter keek en de lange blonde haren om het hoofd zag drijven en het smalle, ranke lichaam zag, realiseerde hij zich dat het een vrouw was, misschien nog heel jong.

De elektricien haalde snel zijn walkietalkie tevoorschijn, maar hij realiseerde zich al snel dat er niemand anders op dit kanaal zou zitten omdat zijn collega's pas over een uur op hun werk zouden arriveren. Hij wist niet meer wat het noodkanaal was, dus rende hij over de steiger terug in de richting van het kantoor van de Havenbeveiliging.

Door dit besluit, veroorzaakt door zijn paniek, werd deze Duitse elektricien de gelukkigste man van het jaar in Litouwen.

Op deze koude oktoberochtend lag de Independence, een paar honderd meter bij de verontruste elektricien vandaan, rustig op het roerloze zwarte water, badend in het licht van de lampen op het dek en verbonden met de steiger en het pompstation.

Het schip en de steiger waren niet met het vasteland van Litouwen verbonden, maar wel met het eiland Kiaules Nugara in het Koerse Haf in de monding van de haven van Klaipeda. In de wateren eromheen was het overdag druk met havenverkeer, maar nu, om 04.08 uur, was het water van de LNG-faciliteit tot het zeegat aan de monding van de lagune bijna verlaten op een paar kleine RIG's na, die langzaam en bijna geluidloos over het water voeren. De bewakers op deze boten hadden er geen idee van dat de elektricien over de steiger rende, doordat de enorme supertanker tussen de patrouilleboten en de rennende man in lag.

De boten kruisten elkaar tijdens hun patrouille op een afstand van zeven meter. De mannen op het dek keken elkaar over het water heen

aan, maar ze kwamen elkaar tijdens een dienst te vaak tegen om elkaar elke keer te groeten of naar elkaar te zwaaien.

De beveiliging hier in de haven was relatief licht, en er waren allerlei obstakels voor een terroristische aanval via land of het water. Maar ook al waren de bewakers van het pompstation, op het eiland, op de Independence en in de patrouilleboten redelijk alert, toch dacht niemand dat hier ooit iets echt ernstigs zou gebeuren.

Ja, een maand geleden waren er demonstranten in houten bootjes verschenen die de installatie vanuit de zeehaven wilden aanvallen. Ze hadden kleurrijke borden bij zich waarop ze het einde van de globalisering eisten, een megafoon waardoor ze verwensingen riepen tegen de havenarbeiders en melkflessen gevuld met olie die ze naar de supertanker wilden gooien om te laten zien dat iets erg belangrijk was. Maar ze hadden niet echt begrepen wat dat precies was.

De demonstranten wisten niet dat hier aardgas werd verwerkt in plaats van aardolie, en ze begrepen niet dat de olie uit hun flessen onvermijdelijk in het water zou belanden.

Gelukkig voor de omliggende oceaan hadden de twee patrouilleboten de houten bootjes ingesloten en de demonstranten weggebracht voordat ze dicht genoeg bij de supertanker konden komen om een gevaar te vormen.

Dat was de belangrijkste soort dreiging waar de bewakers aan dachten, want de Independence was een bijzonder sterk schip. Het had een dubbelwandige romp van gewalst staal waarin de sterk gekoelde LNG werd beschermd door thermisch geïsoleerde membraantanks. Een granaat, molotovcocktail of IED (geïmproviseerde bom) vanaf de kust zou weinig schade aan de supertanker kunnen aanrichten.

Volledig beladen bevatte de Independence 170 miljoen liter vloeibaar aardgas, waardoor het schip de energie had van 55 atoombommen. Maar in zijn opslagtanks zat maar een achtste van zijn maximale capaciteit en nogmaals, er zou een verdomd grote bom nodig zijn om de zijkant van het schip open te scheuren en het gas te ontsteken.

De patrouilleboten voeren langs de LNG-tanker, maar op zo'n tweehonderd meter ten oosten ervan, waar het heel erg donker was. De twee mannen op het dek van elke boot hadden een bovenmenselijk zicht moeten hebben om de drijvende duiker vlak voor hen te zien. Dus voeren de beide boten door, een naar het noorden en een naar het zuiden.

Achter de patrouilleboten stegen verschillende smalle sporen van luchtbellen omhoog naar het zwarte wateroppervlak, maar waren al gauw weer verdwenen. De mannen op de boten hadden niets gezien, en gingen gewoon verder met hun patrouille.

Aan het einde van de steiger hield de elektricien een bewaker in een pick-up aan, en vertelde in gebroken Engels dat hij een dode vrouw in de lagune had zien drijven. De bewaker betwijfelde dat, maar nam hem wel serieus. Hij zei tegen de Duitser dat hij bij hem in zijn pick-up moest stappen, zodat hij hem op de steiger de juiste plek kon aanwijzen.

Net toen de elektricien het portier dichttrok, werd hun blik getrokken door een lichtflits recht voor hen bij het enorme schip. Er verscheen een gloed achter aan het schip zodat het ertegen afstak, daarna schoot een smalle vlam omhoog die het donker verscheurde, en door de vuurbal die daarna ontstond veranderde de duisternis in daglicht.

De bewaker achter het stuur van de pick-up was goed gebriefd over het feit dat de *Independence* wel stevig was gebouwd, maar feitelijk ook een gigantische bom was. Hij ramde de pick-up in z'n achteruit, trapte het gaspedaal diep in en scheurde vierhonderd meter achteruit, letterlijk opgejaagd door een aantal luide explosies waardoor de steiger schudde en puin en schokgolven alle kanten op stoven.

De pick-up kwam uiteindelijk achterstevoren in een greppel naast de toegangsweg van de faciliteit terecht. Daar sprongen de bewaker en de elektricien eruit en doken in de modder.

Ze voelden de hitte over hen heen golven, ze hoorden de brokstukken op de grond om hen heen vallen en ze hoorden de sirenes op de steiger, maar ze hoorden vooral de luide doodscreet van de radicale verandering in Litouwen.

Het communiqué van de aanvallers kwam binnen zoals die dingen tegenwoordig altijd binnenkomen: er was een Twitter-account aangeemaakt en slechts één tweet gepost. Deze bevatte een link naar een negen minuten durende video die begon met een nachtelijke opname van een groep van vier gemaskerde mannen en één vrouw die bij elkaar stonden, kennelijk ergens langs een donkere snelweg.

De nachtlens van slechte kwaliteit gaf de beelden iets griezeligs. De groep kroop door een bos en volgens de militaire experts bewogen de vijf verdachten zich niet als getrainde *special agents*, maar meer als een stel spelende kinderen. Een van de mannen knipte met een betonschaar een opening in een gazen omheining, waarna hij en de anderen erdoor kropen, vlak langs een bord waarop stond:

ZONE PROTÉGÉE

Ze kropen verder over verharde wegen en langs betonnen gebouwen. Er werd trillend ingezoomd op een bewaker die in de verte in een toren zat. Daarna werd met dezelfde betonschaar een ketting aan een zeecontainer doorgeknipt en even later haalden de vijf verdachten kratten uit de faciliteit en kropen terug door het gazen hekwerk.

Daarna waren in een vertrek met meer dan genoeg licht de kratten te zien die naast elkaar op de grond stonden, met de deksels open. Er zaten kisten in zo groot als een brood, zes in elk krat. Op de dozen stond alleen: COMPOSITION FOUR.

Ook dat zouden militairen meteen herkennen: C4, een vooral door het leger veelgebruikt plastic explosief.

Een heleboel.

Een vrouw sprak Engels met een Frans accent. Ze hield iets omhoog wat volgens haar een ontsteking was en ze beweerde dat alles afkomstig was van het Amerikaanse leger en was weggehaald uit een NAVO-opslagplaats in Frankrijk.

De locatie veranderde, de camera was weer buiten in het donker en maakte korrelige nachtopnamen. Vijf mensen knielden aan de waterkant; ze droegen een duikpak en duikbril met snorkel. Naast hen lagen zuurstoftanks en duikvesten. Met een telescoop lens maakte de camera opnamen van de LNG-faciliteit van de Independence en de haven erachter.

Op een close-upopname van de kustlijn werd naast de duikers een soort doos zichtbaar, zo groot als een salontafel en helemaal in zwart plastic gewikkeld. Aan deze doos waren verschillende duikvesten bevestigd, en erop was een zuurstoffles gebonden.

Nu zei een andere vrouw iets, haar voice-over beschreef het tafereel, ze had een accent waarvan de autoriteiten later besloten dat het uit Barcelona afkomstig was. 'De bom kon drijven door de eraan bevestigde duikpakken. De revolutionairen namen de bom mee het water in en lieten hem zinken tot onder het wateroppervlak. Daarna brachten ze hem naar het doelwit, ruim een kilometer verderop.'

De vijf verdwenen in het donker langs de waterkant en duwden het grote drijvende plastic pakket tussen hen in naar voren.

De camera bleef aan de kust staan, maar daarna veranderde de locatie weer. Nu was de reusachtige Independence midden in beeld, verlicht door felle lampen. Een paar seconden gebeurde er niets, maar toen klonk er een explosie aan de zijkant van het schip, steeg de rollende vlam omhoog, en waren er tweede en derde explosies te horen waardoor de gene die de camera bediende, maar die toch heel ver bij de ontploffingen vandaan moet zijn geweest, zichtbaar in elkaar kromp.

Voor het einde van de video schakelde het langeafstandsbeeld van de vernietiging van de Litouwse LNG-faciliteit abrupt naar iemand die met een skimuts op aan een kleine tafel zat. Ook al was haar gezicht verborgen, toch was aan de blote huid rondom haar mond en haar slanke postuur te zien dat het een blanke vrouw was, waarschijnlijk een jonge vrouw.

Op de muur achter haar was een witte vlag geprikt met in het midden een cirkel – die de aarde moest voorstellen – bedekt met een wirwar van pijpleidingen. Een oliebron spoot uit de bovenkant van de cirkel en een rode druppel – die waarschijnlijk bloed moest voorstellen – hing eronder.

Onder op de vlag stonden de woorden LE MOUVEMENT POUR LA TERRE – De Aardebeweging.

Ze sprak Engels; onderzoekers zouden later bevestigen dat dit dezelfde vrouw met het Barcelona-accent was die in de video voorkwam. ‘U bent zojuist getuige geweest van de openingssalvo’s van een oorlog. Gewelddadige en destructieve handelingen door de energie-industrie tegen onze planeet zijn veel te lang doorgestaan zonder tegenaanval. Die tijd is nu voorbij. We zullen terugvechten, namens Moeder Aarde.

Er zal geen vrede zijn tot aan onze eisen is voldaan. De Aardebeweging zal in actie komen tegen elk voorbeeld van hebzucht en materialisme ten koste van Moeder Aarde dat we maar kunnen vinden. We nodigen anderen uit ons te helpen met deze strijd terwijl we de aarde weer in zijn natuurlijke harmonieuze positie brengen.

We eren onze zuster Avril die een tragische dood is gestorven tijdens de strijd in Litouwen. Laat de olie- en gasindustrie weten dat haar geest fel brandt tijdens de strijd die we in haar naam zullen voortzetten.’

Tijdens de laatste seconden van de video verplaatste de camera zich naar de andere kant van het vertrek. Daar hieven vier mannen en een vrouw, allemaal in het zwart en allemaal gemaskerd, hun vuist in een groet. Een paar hadden een automatisch wapen.

Acht uur na de explosie werd het lichaam van de vierentwintigjarige Avril Auclair, een Française en voormalig universitair studente, uit een dicht moeras in de lagune gehaald. Ze werd snel, vrijwel meteen, geïdentificeerd doordat in de YouTube-video was gesproken over ‘zuster Avril’ en een vrouw met die naam goed bekend was bij de autoriteiten die de soms gewelddadige ecoterreurbeweging in Europa goed in de gaten hielden.

Auclair had bekendheid gekregen doordat ze twee jaar geleden uit Greenpeace was gezet omdat ze de onderdirecteur van de Parijse afde-

ling van deze organisatie in haar gezicht had gestompt. In het politierapport stond dat het ging om onenigheid over de tactiek. Auclair was te radicaal geweest voor Greenpeace en dus hadden ze haar weggestuurd, waarna ze de zestigjarige vrouw die de leiding had over de Parijse afdeling had mishandeld. De directeur had uiteindelijk geen aanklacht ingediend, waarop Auclair verdween en de afgelopen zes maanden nergens meer was gezien.

Uit een later uitgevoerde autopsie bleek dat Auclairs zuurstoftank een niet-functionerende drukklep had gehad; hoewel het leek alsof ze een volle tank had, was die helemaal leeg. Vastgesteld werd dat ze tijdens de missie onder water bewusteloos was geraakt en vervolgens was verdronken, ook al was ze ver bij de explosie vandaan gevonden. Ze had precies aan de andere kant gedreven van de plaats waar de duikers het water in waren gegaan, zodat niemand snapte hoe het mogelijk was dat ze naar de steiger was gedreven, tenzij ze een volkomen andere missie had gehad dan degenen die de bom aan het schip hadden bevestigd.

Het was een klein raadsel, omdat haar moeder haar op de video had geïdentificeerd als de eerste vrouw die het woord deed. Maar door haar manier van leven had haar dood tijdens een ecoterroristisch ongeluk niemand verbaasd.

De video-opname van de diefstal van de explosieven bleek al snel na de ontploffing van de Independence authentiek toen de Franse autoriteiten een eerder niet-gerapporteerde diefstal van honderden ponden C4 en ontstekers bekendmaakten uit een militair depot ten westen van Montpellier.

Agenten van Europese politie- en inlichtingendiensten begonnen meteen aan hun jacht op een ecoterroristische groepering waarvan tot dan toe niemand had gehoord.

2

Hier in Caracas viel het knappe Nederlandse stel erg op. Ze waren lang, de man zeker 1 meter 95 en de vrouw bijna 1 meter 82. Ze hadden hetzelfde kastanjebruine haar; dat van hem was kort, terwijl haar schouderlange krullen in de warme herfstwind golfden.

Zelfs hier in de chique en exclusieve wijk Los Palos Grandes, waar toeristen en rijke buitenlandse zakenmensen heel gewoon waren, keken diverse mensen hen na omdat ze bijzonder aantrekkelijk en stijlvol waren. Ze droegen chique zakenkleding die bijna extravagant aanded. Zij had een grote oranje Hermès-tas bij zich die duurder was dan het gemiddelde jaarloon van een Venezolaanse arbeider, en hij droeg een witgouden Piaget-horloge dat twee keer zo duur was geweest als haar tas.

Ze leken in de dertig, misschien begin veertig. Hij leek ouder dan zij, maar dat was vaak zo bij een echtpaar, en door de ring om zijn vinger en de enorme steen aan die van haar was wel duidelijk dat ze getrouwd waren.

Ze liepen gearmd langs het Parque del Este aan de Avenida Francisco de Miranda, en zij giechelde af en toe om een verhaal dat hij vertelde. Daarna namen ze de trap voor het Parque Cristal, een kubusvormig gebouw van achttien verdiepingen dat aan de zuidkant van de Avenida Francisco de Miranda uitkeek op het park. Vervolgens liepen ze naar de ingang van de lobby en keken omhoog om de verbazingwekkende architectuur te bewonderen.

Vlak achter hen stopte een Lincoln Navigator langs het trottoir en twee mannen stapten uit. Een van hen opende het portier voor iemand die achterin zat, een kalende man van een jaar of vijftig in een duur pak. Hij hield zijn aktetas voor zich uit naar buiten en klom erachteraan. Daarna voegde de Navigator zich weer in het verkeer dat in westelijke richting reed, terwijl de drie mannen de trappen naar het Parque Cristal op liepen, vlak achter het knappe stel uit Nederland.

De middelste van de drie Latijns-Amerikaanse mannen was Lucio Villar de Allende. Iedereen die hem zag zou denken dat hij gewoon een zakenman was die hier in dit grote kantoorgebouw iets te doen had, met

als enige uitzondering dat hij werd vergezeld door een paar ernstig kijkende mannen in pak met een geopende jas die alert om zich heen keken.

Ze zouden ook weten dat de man in het midden niet zomaar iemand was, want de meeste mensen in Caracas herkenden bodyguards als ze die zagen; zo'n stad is het nu eenmaal.

Lucio Vilar had bodyguards omdat hij een van de beste federale openbaar aanklagers van Venezuela was. Hij reisde licht vandaag, met alleen die twee bodyguards, de gepantserde SUV en de chauffeur met een uzi in de middenconsole – omdat Vilar niet officieel aan het werk was. Hij had vanmiddag vrij genomen om zijn zoon op zijn school te bezoeken, en nu ging hij naar de moeder van zijn kind om de cijfers van de jongen met haar te bespreken. Zijn ex-vrouw werkte bij een makelaar hier in het Parque Cristal, en ze had ingestemd met het voorstel van haar ex-man om even met haar te praten in de koffieshop op de hoogste verdieping.

Vilar keek op zijn horloge en ging sneller lopen, terwijl zijn bodyguards bij hem bleven, bij elke stap.

Hoewel Vilar aan zijn gezin dacht toen hij de lobby binnenkwam, zag hij toch de aantrekkelijke vrouw die net voor hem liep. Met haar pumps was ze een kop groter dan hij, dus kon hij haar amper over het hoofd zien. Hij liep naar de liften en kwam daar tegelijk met het blanke stel aan dat, dat kon hij duidelijk horen, Nederlands met elkaar sprak. Toen de lift eraan kwam, de deuren opengingen en het lange stel naar binnen stapte, legde Vilar's hoofdveiliger zacht een hand op de arm van zijn protegé. Dat was een voorstel om op de volgende lift te wachten, maar Lucio Vilar negeerde de hand en liep achter het Nederlandse stel aan de lift in, zodat zijn bodyguards hem gehoorzaam volgden.

Vilar knikte tegen het Nederlandse stel toen zij zich omdraaiden.

'Goedemiddag,' zei de vrouw in het Engels.

'Goedemiddag,' antwoordde Vilar. Zijn Engels was niet zo goed als dat van haar, maar het kon ermee door. 'U komt uit Nederland, hoor ik. Ik ben in Amsterdam geweest. Heel mooi.'

'Net zoals uw land, señor,' zei de vrouw met een aangename glimlach.

Een van de twee bodyguards drukte op het knopje voor de achttiende verdieping, en de Nederlander op het knopje voor de zeventiende. Toen de lift omhoogging, stapte de vrouw in de voorste hoek van de lift. Haar man stond rechts van haar, vlak voor de liftdeuren, met zijn gezicht naar voren.

'Het is altijd geweldig om hier buitenlanders te zien,' zei Vilar. 'Bent u hier op vakantie?'

De vrouw schudde haar hoofd. ‘Helaas niet, we zijn aan het werk.’
‘Ik begrijp het,’ zei Lucio Vilar, en hij keek weer op zijn horloge.
Maar Lucio Vilar begreep er helemaal niets van.

Martina Jager keek naar de digitale verdieplingsnummers boven de liftdeuren en zag dat ze het restaurant op de vierde verdieping voorbij waren zonder dat ze waren gestopt om nog meer mensen op te pikken. Daardoor wist ze dat de kans groot was dat ze nu zonder te stoppen naar de zeventiende verdieping gingen.

Lucio Vilar glimlachte naar haar en wilde dit korte moment kennelijk gebruiken om zijn Engels te oefenen. ‘Mag ik vragen voor welke zaken u naar Caracas bent gekomen?’

Maar Martina negeerde hem. In het Nederlands zei ze: ‘Op acht.’

Bram Jager, die nog steeds met zijn gezicht naar de deur stond, antwoordde rustig: ‘Oké.’

Lucio Vilar fronste omdat de vrouw hem negeerde, maar zei niets meer.

Toen de lift de achtste verdieping had bereikt, trok Martina Jager haar Hermès-handtas van haar schouder en tilde hem op, in de bovenste hoek van de lift.

De twee bodyguards hadden minder dan een seconde nodig om te beseffen wat ze deed: de lange Nederlandse vrouw hield haar tas voor de bewakingscamera.

Bram Jager stond nog steeds met zijn gezicht naar de liftdeuren en draaide zich niet om, maar net toen de twee jongere mannen naast Vilar wilden reageren op wat de vrouw deed, verscheen aan elke kant van zijn regenjas een geluiddemper die allebei op de bodyguards gericht werden. Hij had ze kruiselings uit de binnenzakken van zijn jas gehaald en nu hield hij met zijn linkerhand één pistool om de rechterkant van zijn lichaam en met zijn rechterhand het andere pistool om de linkerkant. Hij keek omhoog naar de reflectie in de glimmende metalen liftdeuren.

Beide wapens gingen tegelijk af. Zelfs met de geluiddemper klonk de knal van de twee automatische pistolen behoorlijk hard in de kleine ruimte.

De twee bodyguards smakten achteruit tegen de wand van de lift en zakten door hun knieën, beiden met een perfect gaatje in hun voorhoofd. Allebei hadden ze hun pistool getrokken, zodat er twee wapens uit hun handen vielen. De man links zakte een seconde later in elkaar dan de man rechts, maar ze vielen allebei voorover op de vloer van de lift.

Lucio Vilar de Allende bleef roerloos staan, met zijn aktetas in zijn rechterhand en de lichamen van zijn bodyguards aan weerszijden van hem.

Bram Jager draaide zich nu langzaam om, stopte het wapen in zijn rechterhand als een expert in zijn binnenzak, en hief het wapen in zijn linkerhand.

Vilar zei met schorre stem: 'Ik... ik begrijp het niet.'

Dit zei hij tegen de man met het pistool, begrijpelijk natuurlijk, maar Martina Jager, die haar handtas nog steeds voor de camera hield, gaf antwoord. 'Nee? Volgens mij is het wel duidelijk. Iemand vindt u niet erg aardig.'

Daarna schoot Bram de beste openbaar aanklager van Venezuela in zijn rechteroog. Diens hoofd klapte achteruit tegen de achterwand van de lift, en hij zakte in elkaar op de grond, netjes tussen zijn beide bodyguards in.

Bram schoot nog twee keer op het al roerloze lichaam. Controleschoten, gewoon om er zeker van te zijn dat het doelwit dood was.

Met het tweede schot van zijn pistool met geluiddemper spatten er een paar bloeddruppels op, op Martina's lavendelkleurige Louboutin-pumps.

'Verdomme!' riep ze.

'Sorry hoor,' zei Bram. Daarop knielde hij en voelde de pols van de openbaar aanklager, die duidelijk dood was.

Hij raapte de hulzen op, die allemaal nog gloeiendheet waren, terwijl Martina met haar vrije hand haar bloes losknoopte. Ze maakte alleen de twee knoopjes onder haar borsten los en haalde er een zwart stoffen vierkantje uit dat met een snoertje op haar huid bevestigd was. Dat bracht ze omhoog onder haar handtas en ze drukte het op de lens van de camera.

Daarna liet ze haar tas zakken en keek naar de verdiepingsnummers. 'Vijftien,' zei ze. Ze draaide zich om en keek naar Bram die inmiddels alle hulzen had opgeraapt en weer rechtop ging staan. Ze zei: 'Eén in iedere bewaker, drie in het doelwit.' Verder zei ze niets.

Bram beseftte wat ze bedoelde: hij had maar vier hulzen opgeraapt. Hij knielde weer en vond een vijfde. Die was onder de rechteronderarm van hun doelwit gerold. Hij stopte hem in zijn zak, terwijl Martina voor hem ging staan om hem te verbergen voor iedereen die op hun verdieping op de lift stond te wachten.

Op de zeventiende verdieping gingen de deuren open. Deze verdieping werd gerenoveerd en was daarom verlaten.

Bram haalde een kleine wigvormige deurstopper uit zijn jaszak en stak die onder de deur. Daarna stapten ze snel uit de lift, trok Martina haar pumps uit en liepen ze naar het trappenhuis.

Ze liepen snel de trappen af en waren nog geen zes minuten later al in de ondergrondse parkeergarage. Martina trok haar schoenen weer aan en ze liepen heel vanzelfsprekend door de garage tot Bram achter het stuur van hun geparkeerde Audi A8 ging zitten en Martina naast hem instapte.

Ze verlieten het Parque Cristal één minuut en vier seconden voordat de eerste alarmbellen begonnen te rinkelen.

Ze reden over de Caracas-La Guaira-snelweg in noordelijke richting naar het vliegveld, en zwegen het grootste deel van de rit. Ze hadden dit soort dingen al vaker gedaan, dus ook al zorgden de ‘vecht of vlucht’-chemicaliën die door hun centrale zenuwstelsel schoten ervoor dat hun hartslag en bloeddruk omhooggingen, uiterlijk bleven ze toch rustig en kalm.

De Audi stopte op de parkeerplaats van het Playa Grande Caribe Hotel and Marina, aan de kust van de Caribische Zee. Bram parkeerde de auto, waarna ze allebei een rolkoffer uit de kofferbak haalden. Met de bagage achter zich aan gingen ze naar binnen. Ze liepen langs de receptiebalie, door het enorme hotel tot ze het uiteindelijk aan de achterkant weer verlieten en over een kronkelend trottoir bij de haven kwamen.

Daar stapten ze in een kleine grijze jol. Bram startte de motor en ze voeren naar een ruim twaalf meter lange zeilboot in de haven.

Nadat Bram de motor van de zeilboot had gestart, maakte Martina de lijn los van de meerpaal. Even later voeren ze de haven uit naar het open water.

Bram wierp een blik op de zee voor zich en ook op zijn laptop. Er werd een weerbericht uitgezonden voor de zuidelijke Cariben. Het weer voor de komende vierentwintig uur leek prima, en dat was heel belangrijk als ze om drie uur die nacht in Curaçao wilden zijn. De volgende ochtend om 06.40 uur was er een rechtstreekse vlucht naar Amsterdam. De Jagers hadden tickets en wilden de volgende avond zeker thuis zijn.

Twintig minuten na hun vertrek stapte Martina de brug op met twee glazen champagne in haar handen. Ze gaf er een aan Bram, ging aan het roer zitten en gaf hem een high five.

Er was niemand in de buurt die dit kon zien, ze waren al heel ver de zee op, maar als dat wel zo was geweest zou dat alleen maar een bevestiging zijn van hun genegenheid voor elkaar en voor hun zogenaamde relatie, dat ze getrouwd waren.

Bram en Martina Jager waren niet getrouwd. Ze waren broer en zus en werkten als huurmoordenaars voor de Russische inlichtingendienst.

3

Drie dagen na de explosie van de LNG-faciliteit in Litouwen zaten twee goedgeklede zakenlieden aan een tafeltje in een klein restaurant naast de centrale hal van het Centralna-station van Warschau. De oudste was bijna vijftig, had een klein maar sterk lichaam en donker krullend haar doorspekt met een heleboel grijs. De jongste was in de dertig en van gemiddelde lengte, en had kort bruin haar en een korte baard en snor.

De mannen dronken koffie en keken af en toe op hun horloge. De oudste bladerde in een Engelstalige krant en de jongste hield zijn telefoon in de hand, maar zat voornamelijk met zijn benen over elkaar geslagen en met een verveelde blik op zijn gezicht om zich heen te kijken. De twee mannen zagen er niet anders uit dan de vijftientig andere groepjes zakenlieden in de centrale hal, en ook niet opvallend anders dan de driehonderd anderen die in het station zaten of stonden.

Als de mannen al iets tegen elkaar zeiden, deden ze dat in het Engels, maar zelfs dat was niet ongebruikelijk in een wereldstad als Warschau.

In het Pools, Duits en Engels werd omgeroepen dat de Berlin-Warszawa Express van 09.55 uur spoedig zou vertrekken. De mannen stonden op, paktten hun schoudertas en aktetas, en liepen naar de trap die naar de perrons leidde.

Terwijl ze door de drukke hal liepen, zei de jongere zacht iets tegen zijn zakenpartner die dat niet had kunnen horen zonder het minuscule oortje dat beide mannen droegen. 'Als hij niet komt opdagen, stappen we dan wel in?'

De oudere man antwoordde: 'Het heeft geen zin om in Warschau te blijven als we niet weten waar hij is. Meer dan dit hebben we niet. We nemen de trein en lopen erdoorheen; misschien is hij al ingestapt en hebben we hem in het station gewoon over het hoofd gezien.'

Dominic Caruso knikte zwijgend, maar hij was veel liever nog een tijdje in Polen gebleven. Ze waren de vorige avond pas gearriveerd, maar hij wist nu al dat dit echt een stad voor hem was. De geschiedenis van de stad was fascinerend, het bier en het eten waren goed en goedkoop, en de weinige mensen die hij had ontmoet leken ontspannen en aardig. Het

was hem ook opgevallen dat de vrouwen bloedmooi waren, hoewel dat geen reden voor hem was om hier te blijven. Hij had nu een relatie, dus dacht hij dat het ook maar beter was dat hij met de eerstvolgende trein zou vertrekken.

Op het perron keken de mannen even om zich heen voordat ze instapten. Een heleboel reizigers liepen alle kanten op, te veel voor de Amerikanen om hun doelwit te midden van de ontelbare gezichten te herkennen. Toch namen ze er alle tijd voor en keken ook of ze eventuele *countersurveillance* zagen die het perron in de gaten hield om de plaats voor hun doelwit te checken.

Domingo Chavez noch Dominic Caruso zag iets wat hem zorgen baarde, dus liepen ze naar hun eersteklaswagon, de laatste van de Euro-City-sneltrain naar Berlijn. Ze zaten in een coupé met zes zitplaatsen en een glazen schuifdeur naar de smalle gang, en ze gingen allebei bij het raam zitten zodat ze het perron in de gaten konden houden.

Chavez zei: ‘Veel meer politie dan ik had verwacht.’

Caruso knikte en keek naar de trap aan de andere kant van het perron. ‘Dat komt door dat gedoe in het noorden van Litouwen. Nu hier een nieuwe terreurgroep is die dat kan, zitten alle Europese regeringen in spanning.’

‘Ja, maar voor hoe lang?’

‘Het is moeilijk om die spanning vast te houden,’ gaf Caruso toe. Hij vroeg zich ook af of de verhoogde politieaanwezigheid hier in Europa, als gevolg van een volkomen andere situatie, onbedoeld tot gevolg kon hebben dat zijn surveillancemissie in gevaar kwam. Hij verdrong die gedachte en bleef kijken.

Hun doelwit hier in Polen heette Yegor Morozov. Ze vermoedden dat hij een hooggeplaatste officier was van de Federal'naya Sluzhba Bezopasnosti, de Russische geheime dienst. Hij was eind veertig en om het werk van deze beide Amerikanen moeilijker te maken zag hij er al even onopvallend uit als de meeste mannen met zijn beroep.

Chavez en Caruso werkten voor een particuliere Amerikaanse geheime organisatie die zichzelf de Campus noemde. Dankzij de research en analyse van hun organisatie hadden ze een in Cyprus gevestigde lege vennootschap ontdekt die banden had met het Kremlin en de Russische inlichtingendiensten. De CIA had Morozov al geïdentificeerd als een *case officer*, maar de Campus wist dat hij hier in Warschau was nadat hij een creditcard had gebruikt van de lege vennootschap uit Cyprus die op naam stond van een van zijn bekende schuilnamen. Tegen de tijd dat de twee Amerikanen in Polen waren had Morozov zijn hotel verlaten, maar

zijn creditcard was gebruikt om een paar eersteklaskaartjes te kopen voor de Berlin-Warszawa Express.

De mannen hadden een foto van hun doelwit van zijn Poolse visumaanvraag, maar ze wisten niet met wie hij samen reisde, waarom hij naar Berlijn ging en ook niet wat hij hier in het Westen deed.

Toch waren ze hier. Ze hadden zich de afgelopen maanden immers gericht op Russische geldnetwerken, en Morozov was een naam met een gezicht die banden had met een van de bedrijven in een van de netwerken. Hij was geen bijzondere aanwijzing, maar hij was alles wat ze hadden, dus waren ze hiernaartoe gestuurd om hem te volgen.

En nu leek het erop dat hij niet kwam opdagen.

Dom Caruso zei: 'Dit kon weleens een saaie dag worden.'

'Ja, nou, dit hele onderzoek is meer analyse- dan voetenwerk. Jack junior en de andere analisten zijn de hersens, jij en ik niet meer dan de voeten en de ogen, dus kregen wij deze opwindende klus toebedeeld.'

Caruso knikte, maar bleef kijken. Even later knipperde hij verbaasd, alsof hij zijn ogen niet kon geloven. 'Nou zeg, ik zie hem!'

Hij zag hun doelwit aan de andere kant van het raam. De man liep over het perron in een leren bomberjack en een spijkerbroek, en had een grote leren weekendtas bij zich. Ongeveer een meter bij hem vandaan liep een vrouw met een rolkoffer, en ze liepen in de pas. Ze was veel jonger dan hij en had donker haar en een lichte huid. Dom had niet het idee dat ze een Poolse was en ze leek ook geen Russische, maar hij realiseerde zich dat hij niet echt op de vrouwen hier had gelet en moest dus toegeven dat hij niet bepaald een expert was.

Chavez dacht echter hetzelfde. 'Volgens mij is ze een Noord-Afrikaanse. Marokko of Algerije. Misschien Spanje, mogelijk Portugal.'

Caruso knikte; Ding Chavez deed dit al veel langer dan hij, en de eerste indruk van de oudere man klopte meestal. Hij zei: 'Ze zou iets veel beters kunnen krijgen dan zo'n vent als Morozov.'

'Frankensteins bruid zou iets veel beters kunnen krijgen dan een vent als Morozov.'

De Rus en zijn medereizigster stapten in dezelfde wagon als Chavez en Caruso, maar dat was niet gewoon geluk. De trein had zes wagons, maar slechts één eerste klas.

Dom stond op en ging bij de glazen schuifdeur naar de gang staan. Hij zag dat de vrouw die achter Morozov aan liep twee coupés verderop naar binnen stapte.

Even later stapte de conducteur vlak voor waar Caruso en Chavez zaten het perron op en blies op zijn fluitje. Daarna stapte hij weer in, waar-

op de logge elektrische Siemens-locomotief de zes wagons het station uit trok.

Een paar minuten later besloten Chavez en Caruso de hele trein te verkennen om te zien of ze eventuele countersurveillance zagen. Daarna wilden ze beslissen hoe ze hun doelwit en de jonge vrouw die bij hem was beter konden bekijken. Ze verlieten hun coupé en passeerden Morozovs coupé zonder naar binnen te kijken, en liepen vervolgens door de gang naar de restauratiewagon. Aan de andere kant daarvan kwamen ze via een gang bij de eerste tweedeklaswagon. Daar zat een man of twaalf, allemaal in een zwart trainingspak met rode biezen. Chavez en Caruso hadden hen kort voordat ze instapten op het station gezien en namen aan dat het een voetbalteam was. De meesten droegen een oortje, maar een paar mannen praatten met elkaar. Misschien waren een of twee van deze mannen de coaches, maar de rest had de juiste gemiddelde leeftijd en een atletisch lichaam.

Chavez en Caruso liepen door naar de volgende wagon. Daar zagen ze alleen toeristen, een paar zakelijk geklede mannen en vrouwen en enkele oudere mensen.

In de op één na laatste wagon zagen de twee Amerikanen drie mannen van in de dertig: twee blanken en een zwarte man. Ze zaten bij elkaar en droegen een spijkerbroek en een North Face-jasje. Een van de blanke mannen had een dure rugzak met een militair aandoende geweven band erop op schoot. De zwarte man droeg een tactisch duikhorloge, en de andere blanke man had een Panasonic Toughbook, een laptop met een stevige buitenkant zoals in het leger en de security veel werd gebruikt.

De laatste wagon zat vol toeristen, gezinnen met kleine kinderen en oudere mensen.

Terug in hun coupé bespraken de mannen wat ze hadden gezien tijdens hun verkenning. Dom zei: 'Die drie mannen in de vijfde wagon zaten zeker weten in de biz.'

'Ja,' zei Chavez. 'Maar ons doelwit is de FSB, de binnenlandse inlichtingendienst van Rusland. Een volgteam van Morozov zou zich nooit zo uitdossen. Veel te opvallend.'

Caruso dacht hierover na en knikte instemmend. 'En dat voetbalteam? Ik kan niet net als jij cyrillisch schrift lezen.'

'Ja,' zei Chavez. 'Volgens het logo waren ze FC Luzhany. Maar ik heb geen idee wie of wat dat is.'

Dom pakte zijn telefoon en zocht het op. Een minuut later zei hij: 'Gevonden! Een fanatiek amateurvoetbalteam uit het zuiden van Oekraïne, vlak bij Odessa.'

‘Kun je vinden wat ze hier doen?’

Even later wist Dom meer. ‘Volgende week is er in Leipzig een amateurtoernooi.’

‘Oké,’ zei Chavez. Hij dacht niet echt dat er twaalf slechteriken in deze trein zaten die zich hadden vermomd als een voetbalteam, maar wilde het toch natrekken. Hij zei: ‘Behalve dat team en die drie soldaten heb ik niemand in de trein gezien die een tweede blik waard is. Behalve Morozov en zijn vriendinnetje dan.’

‘Juist,’ zei Caruso. ‘Wil je dichterbij komen?’

Chavez knikte. ‘We kunnen een tafeltje in de restauratiewagon nemen en gaan lunchen. Dan kunnen we hun wagon door het raam in de tussendeuren in de gaten houden. De zichthoek is niet perfect, maar als er iemand in of uit gaat zien we dat tenminste. En als die jonge vrouw naar het toilet gaat, zal ik proberen een foto van haar te maken. Meer dan dat kunnen we niet doen.’

‘Ik zou haar of Morozov van een microfoontje kunnen voorzien.’

Chavez schudde zijn hoofd. ‘We mogen onszelf niet op die manier blootgeven. Toen we met nog meer waren was dat een optie geweest, maar nu we maar met z’n tweeën zijn mogen we niet opvallen en moeten we dit slim aanpakken.’

Caruso wist dat Chavez gelijk had. Het team was nu kleiner dan vroeger, en elke dag in het veld was er wel iets wat hen daaraan herinnerde.

4

John Clark voelde de enorme impact van begraafplaats Arlington National, de grootsheid van de 250 hectare en de opofferingen van de vierhonderdduizend mensen die hier waren begraven. Maar eerlijk gezegd had John Clark er zelf niets mee... een graf bezoeken.

Dat was geen teken van een gebrek aan respect voor de overledenen; integendeel, hij beschouwde degenen die grafstenen vereerden juist als mensen die zich de gevallen niet herinnerden zoals ze herinnerd wilden worden. In de loop der jaren was hij veel vrienden kwijtgeraakt, en hij vond het belangrijk dat hij zich hen allemaal herinnerde, maar daarvoor was het echt niet nodig om hun laatste rustplaats te bezoeken.

Ondanks zijn reserves was hij vandaag toch op Arlington en stond hij in de koude regen, want hij was zijn paraplu vergeten in zijn auto, bij het graf van een vriend.

Op de grafsteen stond heel weinig, en veel van wat erop stond was niet waar.

OPPERBEVELHEBBER
SAMUEL REID DRISCOLL
ISG – INTELLIGENCE SUPPORT GROUP
AMERIKAANSE LEGER
26 JUNI 1976-5 MEI 2016
PURPLE HEART
AFGHANISTAN

De naam klopte, hoewel hij Sam werd genoemd. De rang en het legeronderdeel klopten ook, maar Sam had de Army Rangers al jaren voor zijn dood verlaten. De geboortedatum was juist, maar de sterfdatum verschilde een paar weken van de datum die in het witte marmer was gehouwen. Clark wist dat heel zeker, omdat Clark maar vijftien meter bij Sam vandaan was geweest toen hij stierf.

En tenzij Afghanistan op de een of andere manier was opgetild en ver-

plaatst naar de zuidgrens van de vs, klopte de plaats van overlijden ook niet.

Sam Driscoll was doodgeschoten door een Noord-Koreaanse case officer in een donkere gang van een luxe villa op een uur rijden van Mexico-Stad.

Nee, dat stond allemaal niet op deze grafsteen.

En hoewel al deze foute informatie en weglatingen op Sams grafsteen Clark een beetje stoorden, wist hij ook dat het zo beter was. Op de grafsteen kon niet staan dat Sam een case officer was geweest die voor een geheime organisatie werkte die de Campus heette. En er kon al helemaal niet op staan dat Sam in Mexico op mensen had gejaagd die achter een bijna geslaagde poging zaten om de Amerikaanse president te vermoorden.

Sam was goed geweest, verdomme, hij was veel beter geweest dan de Noord-Koreaan die hem had gedood – een man die op datzelfde moment door Sam was gedood. Maar Sam had tegelijkertijd met verschillende aanvallers te maken gehad en hoewel hij hen te pakken had genomen, allebei, had een van hen tijdens zijn laatste ademtocht Sam doodgeschoten.

In de strijd is niets zeker. Als mensen keihard een strijd op leven en dood uitvechten, van man tegen man, en withete kogels met een snelheid van driehonderd meter per seconde naar elkaar schieten, kunnen er nare dingen gebeuren. En dat was Sam overkomen, iets naars.

Terwijl John Clark in de regen stond, dacht hij nog even aan die nacht in Cuernavaca, maar toen aan zijn eigen leven, aan zijn eigen sterfelijkheid. Het was moeilijk dat niet te doen nu hij hier in deze uitgestrekte stenen tuin stond, want elke witte grafsteen vertegenwoordigde een andere man of vrouw, ieder met zijn of haar eigen verhaal over de manier waarop ze aan hun einde waren gekomen.

Er zijn honderdduizenden manieren om te sterven; de enige constante factor van deze grafstenen was dat vrijwel iedereen die eronder lag de Verenigde Staten van Amerika op de een of andere manier had gediend en dat velen van hen, een heleboel van hen, waren gestorven terwijl ze dat deden.

Net als Sam.

Het was niet eerlijk.

John Clark was zevenenzestig jaar oud. Sam Driscoll was zevenentwintig jaar jonger geweest dan Clark, en veel van de andere mannen en vrouwen die hier op Arlington waren begraven waren half zo oud geweest als Sam toen ze hun schepper tegenkwamen.

Nee, absoluut niet eerlijk.

Als het had gekund had Clark de kogel opgevangen die Sam Driscoll had geveld, maar Clark had zich het grootste deel van zijn leven in gevaarlijke situaties bevonden en als hij één ding had geleerd, was dat dat er in dit soort dingen absoluut geen logica zit en dat een vuurgevecht, hoe ervaren en deskundig je ook bent, een willekeurige uitkomst heeft.

John keek om zich heen naar de duizenden witte grafstenen.

Alles is mogelijk; goede mensen kunnen ook sterven.

Later, veel later, dacht hij weer aan de bloemen in zijn hand.

Clark was niet iemand die bij een graf stond en al helemaal niet iemand die met bloemen rondliep. Maar dit was niet zijn idee geweest. Nee, hij kwam een belofte na.

Tijdens Sams begrafenis had hij Edna Driscoll ontmoet, de moeder van de overledene. Zij wist niets van de omstandigheden waaronder haar zoon was gestorven, alleen dat haar zoon het leger had verlaten en een baan had aangenomen bij een particulier bedrijf dat zich bezighield met de binnenlandse veiligheid. Ze wist wel dat zijn werk topgeheim was en dat hij er niet over mocht praten, maar niet dat dit werk veel gevaarlijker was dan toen hij in het 75ste Ranger Regiment had gezeten.

Tijdens de begrafenis had Clark de sombere en verdrietige vrouw ernstig en plechtig gecondoleerd, maar toen ze hem vroeg naar de bijzonderheden van zijn dood had Clark haar alleen kunnen vertellen dat hij voor zijn land was gestorven.

Dat was echt zo, en hij hoopte dat het genoeg was, maar hij had dit eerder meegemaakt en hij wist: het was nooit genoeg.

Clarks vrouw Sandy was hem komen redden, net als in het verleden tijdens ontelbare andere begrafenis. Ze had zichzelf voorgesteld en Edna Driscoll meegenomen. Ze had haar getroost en na de dienst had Sandy de vrouw gevraagd of ze contact konden houden.

Het was een vriendelijk aanbod, een kans voor een weduwe uit Nebraska die haar zoon was verloren om nog een kleine band te houden met degenen met wie hij had gediend, ook al begreep ze niet wie of wat ze waren.

Een paar dagen later nam Sandy contact op met Edna Driscoll en vertelde haar dat het particuliere beveiligingsbedrijf een bankrekening had geopend en daarop het pensioen van haar overleden zoon had gestort als een soort schadeloosstelling, en dat dit geld nu allemaal van haar was. En toen Sandy haar vertelde hoeveel geld er op de rekening stond, begreep Edna Driscoll nog minder van de werkgever van haar zoon: ze vond drie miljoen dollar een verbijsterend hoog bedrag, maar toch geen compensatie voor haar verlies.

En toen, een paar weken nadat Sam was begraven en het geld op de rekening was gestort, stuurde zijn moeder Sandy Clark een mailtje met een verzoek. Ze zei dat het haar intens verdrietig maakte als ze eraan dacht dat de bloemen die ze op het graf van haar zoon had gelegd nu waren verwelkt en ze vroeg zich af of Sandy misschien af en toe een vers boeket op het graf wilde leggen.

Sandy en John woonden in Emmitsburg, Maryland, dus niet echt vlak bij Arlington National, maar dat was niet duidelijk voor een vrouw uit een klein stadje buiten Omaha. Dus beloofde Sandy dat ze dat zou doen.

John Clark had graag gezien dat zijn vrouw het deed – begraafplaatsen waren immers niets voor hem – maar als hij naar zijn kantoor in Alexandria reed kwam hij langs Arlington. Het was dus niet logisch dat Sandy daarnaartoe moest rijden als hij dat met zoveel minder moeite kon doen.

En nu was hij weer terug om voor de derde keer verse bloemen te brengen. John legde ze op Sams graf, bedrukt door de last van de dood van Sam en alle anderen om hem heen, maar hij verdrong die gedachte al gauw. Hij weigerde te sentimenteel te worden. Hij miste Sam en voelde zich even verantwoordelijk voor diens dood als voor die van iedereen die onder zijn leiding was gestorven, maar Sam was hier niet, hij lag niet onder deze grafsteen, onder deze aarde. Dit was niet meer dan een aards gedenkteken. Clark dacht dat wanneer Edna Driscoll dit beseftte dit haar misschien een beetje hielp bij de verwerking hiervan.

Zijn telefoon in zijn jas ging over en hij was blij met deze afleiding, ook al was het lastig om op te nemen in de regen. ‘Clark.’

‘Hi John, met Jack.’

Jack Ryan junior was in Italië. Dat wist Clark omdat hij hem daar twee weken geleden naartoe had gestuurd. Clark keek op zijn horloge en zag dat het daar middag was. ‘Hoe gaat het met die jonge vrouw, jongen?’

Even bleef het stil. ‘Je bedoelt Ysabel?’

‘Hoeveel jonge vrouwen heb je daar?’

Jack lachte ongemakkelijk. ‘Het gaat goed met haar, bedankt. Je wéét toch dat ik aan het werk ben?’

‘Natuurlijk weet ik dat. Zit je gewoon te jennen.’ Hij keek naar Sams graf. ‘Niemand wil je je privéleven afnemen. Daar is toch al veel te weinig van.’

Jack zweeg even voordat hij vroeg: ‘Gaat het wel, John?’

‘Zeker wel.’ Het bleef stil tot Clark zei: ‘Jij belde mij, weet je nog?’

‘Ja. Vroeg me af of je de mannen bij elkaar kunt roepen in de vergaderzaal om een minuut of tien te praten. Niets verontrustends, hoor, maar ik wil iedereen gewoon even vertellen wat ik hier heb ontdekt.’

‘Iets interessants?’

‘Ja. Ik heb gehoord dat de Russische financiële trucjes ingewikkeld zijn.’

Clark draaide Sams graf de rug toe en liep terug naar zijn auto. ‘Hebben we een eersteklasticket bij Alitalia en een maand huur voor een gemeubileerd appartement in Rome voor je betaald om dát te weten te komen? Verdomme, dat wist ik al terwijl ik op mijn veranda zat.’

Jack lachte weer, natuurlijker deze keer. ‘Nou, ik ben erin geslaagd iets meer te weten te komen. Hebben jullie tijd voor een briefing?’

Clark zei: ‘Nu niet. Ik heb Dom en Ding gisteren voor een korte trip naar Polen gestuurd.’

‘Bofkonten.’

Clark snoof. ‘Zegt de bofkont die lekker bij zijn vriendinnetje in Rome is.’

Ryan grinnikte weer ongemakkelijk en zei toen: ‘Oké, zal ik dan alleen jou en Gerry brieven?’

Clark antwoordde: ‘Eerlijk gezegd ben ik nu niet op kantoor.’

‘Echt niet? Het is kwart over negen in Virginia. Niets voor jou om uit te slapen.’

‘Denk je nou écht dat ik heb uitgeslapen?’

‘Nee, ik probeerde je gewoon zover te krijgen dat je me vertelt waar je bent.’

Stilte aan beide kanten van de lijn, tot Jack Ryan junior zei: ‘Maar dat is me dus niet gelukt.’ Nog steeds niets. ‘Oké, dan kunnen we dat morgen wel doen.’

‘Prima, maar geef me nu vast een samenvatting van vijf seconden.’

‘Ik heb een advocaat in Luxemburg geïdentificeerd die zeker weten betrokken is bij dit complot. Als ik hier klaar ben, wil ik graag naar de stad Luxemburg om hem iets beter onder de loep te kunnen nemen.’

‘Moet ik je hulptroepen sturen?’

Ryan antwoordde snel: ‘Nee hoor, ik red me wel. Dit is puur analytisch werk, absoluut niet gevaarlijk. Ysabel en ik hebben het hier in Rome wel onder controle, en ik denk niet dat ik in Luxemburg meer hulp nodig heb dan hier. Ik heb nog ongeveer een week nodig om deze klus af te maken en dan kan ik door.’

‘Juist,’ zei Clark. John Clark was niet dom, hij wist wat er aan de hand was. Jacks vriendin Ysabel Kashani was een Iraans staatsburger. Ze hielp hem daar in Rome, en Rome lag dichterbij Teheran dan Luxemburg.

En was ook veel romantischer.

Clark had zijn jonge agent bijna gewaarschuwd, wilde hem vertellen

dat hij zijn hoofd bij zijn werk moest houden, maar hij beheerste zich. Hij zou Ryan met rust laten, nog een dag of twee. Deze operatie was belangrijk, maar geen kwestie van leven en dood. De jongen mocht zich nog wel even vermaken. Daar zou niemand last van hebben.

‘Oké, jongen. Ik regel voor morgen rond deze tijd een vergadergesprek en dan kun je ons vertellen wat je weet.’ Daarna, luider en bevelender: ‘En zorg dat je niet laks wordt. Ik wil dat je je operationele security 24/7 in praktijk brengt. Geen excuses, geen compromissen. Begrepen?’

‘Begrepen. Hé, weet je zeker dat het goed met je gaat, John?’

‘Het gaat uitstekend met me, jongen. Spreek je morgen.’ Clark verbrak de verbinding, keek nog een laatste keer naar de heuvel vol identieke witte grafstenen, boog zijn hoofd voor de regen en stapte in zijn auto.

Jack had gelijk: Clark was laat voor zijn werk.